

A

Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület

jelentése 2007. évi kutatási tevékenységéről

Pécs
2008.

Tartalomjegyzék

TARTALOMJEGYZÉK	2
AZ EGYESÜLET 2007. ÉVI MUNKATERVE.....	3
ÖSSZEFOGLALÁS.....	7
<i>FELTÁRÓ TEVÉKENYSÉG.....</i>	<i>7</i>
<i>TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG.....</i>	<i>8</i>
<i>EGYÉB TEVÉKENYSÉG</i>	<i>8</i>
FELTÁRÓ TEVÉKENYSÉG.....	10
<i>SAJHA FELSŐ-BARLANG (4120-16) (TEGZES ZOLTÁN).....</i>	<i>10</i>
<i>VADETETŐS-BARLANG (4120-27) (LOTZ TAMÁS).....</i>	<i>13</i>
<i>REJTETT-ZSOMBOLY (LOTZ TAMÁS).....</i>	<i>15</i>
<i>ABALIGETI NYUGATI II OLDALÁG (4120-1) (TEGZES ZOLTÁN).....</i>	<i>17</i>
TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG	18
<i>ADATOK A 2007. ÉV BARLANGI TELELŐ DENEVÉRÁLLOMÁNYÁNAK ELLENŐRZÉSÉRŐL (SZATYOR MIKLÓS)..</i>	<i>18</i>
EGYÉB TEVÉKENYSÉG.....	21
<i>ALAPFOKÚ BARLANGÁSZ TANFOLYAM (TEGZES ZOLTÁN).....</i>	<i>21</i>
<i>ALAPFOKÚ BARLANGÁSZ TANFOLYAM EGY TANFOLYAMOS SZEMÉVEL (KOVÁCS-SZABÓ BERNADETT).....</i>	<i>22</i>
<i>LAPPFÖLD (PÉTERFIA KATA).....</i>	<i>25</i>
<i>PERUI KÓSTOLÓ (SIMONCSICS GÁBOR).....</i>	<i>33</i>
<i>MAGYAR BARLANGI MENTŐSZOLGÁLAT DÉL-MAGYARORSZÁGI TERÜLETI EGYSÉGÉNEK</i>	
<i>2007. ÉVI TEVÉKENYSÉGE (ORSZÁG JÁNOS-TEGZES ZOLTÁN).....</i>	<i>37</i>

Az Egyesület 2007. évi munkaterve

(Készült: 2007. februárjában)

A Pro Natura Karszt- és Barlangutató Egyesület a 2007-es évre az alábbi barlangokra kért **kutatási engedélyt** Tegzes Zoltán, Kéki Antal (kutatásvezetők), Zalán Béla, Szatyor Miklós (kutatásvezető helyettesek) irányításával a Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségtől:

- Örömléány(Szajha)-felső barlang 4120-16
- Vadetetés –víznyelőbarlang 4120-27
- Abaligeti Nyugati II. Oldalág 4120-1
- Abaligeti Nyugati I. Oldalág 4120-1
- Mészégető- források barlangja 4120-4
- Rejtett –zsomboly
- Lita – barlang
- Kispaplika 4120-22
- Melegmányi vízfolyásos barlang 4120-161

Általános elvek:

Az általunk kutatni kívánt barlangokban egész évben, az időjárási viszonyoktól, valamint a kutatáshoz szükséges létszám meglététől függően folyamatosan tervezünk kutatást.

A kutatásban az egyesület teljes tagsága részt vesz, a terepi munkálatok mindig az éppen helyszínen tartózkodó kutatásvezető felügyelete és irányítása mellett folynak.

Radontranszport vizsgálatoknál alkalmazott műszer leírása:

Az alkalmazott Dataqqa DLC-Rn-P.T. műszer prototípus, kereskedelmi forgalomba nem került, kísérleti jelleggel készültek a T 017560. sz. OTKA project keretében melynek irányítója Várhegyi András a földtudomány kandidátusa volt. A műszerek egy része a tervezett élettartamot meghaladóan még működőképes, jelenleg a mecseki karszt- és barlangkutatást szolgálják.

Mérete:

A műszer 1db 50cm hosszú és 6cm átmérőjű acél, vagy 2db 30cm hosszú kábellel összekötött műanyag csőbe van beszerelve. Belőle csak rövid, az adatletöltést biztosító csatlakozó kábel vezet ki.

Elhelyezésük:

Általában a barlang bejárati zónájában, természetes rejtekhelyet (hasadékot, lyukat) felhasználva. A beépítésük állagváltoztatást nem igényel.

Kezelésük:

Az adattárolóval rendelkező műszerek évi két, esetleg három adatkinyerést igényelnek. Kiemelésük után számítógépes adatletöltés majd elemcsere következik, újraindítás után kerülnek vissza a barlangba. Szükséges létszám max. 2fő.

Egyes barlangokra bontott részletes kutatási terv:

Örömléány(Szajha)-felső barlang:

Folytatnánk a barlang feltáró kutatását. A barlang jelenleg 35 méter mély, kb. 65 méter hosszú. Az elvégzett víznyomjelzés eredménye alapján a barlang az Abaligeti-cseppkőbarlang szifon mögötti járataival áll kapcsolatban. További barlangszakaszok feltárása a végponti szálkóhasadék tágításával, valamint a felhalmozódott törmelék, omladék eltávolításával lehetséges. A kitermelt törmelék a felszínen már meglévő deponálási helyen kerül elhelyezésre. A jelenleg ismert üregrendszer, valamint a végponton jól érezhető huzat alapján nagyobb barlangrendszer feltárására van esély.

Befejezzük a 2006-ban elkezdett bejárati végleges járatkiépítését és lezárjuk a barlangot.

Abaligeti Nyugati II. Oldalág:

Az II. Oldalágban több ponton található olyan kürtők, melyeknek teteje nem látszik, vagy járható méretű folytatás látható. Ezen kürtők kimászásával eddig ismeretlen járatszakaszokba juthatunk be, esetleg sikerülne kimutatni kapcsolatot felszínen lévő víznyelőkkel, beszakadásokkal.

Abaligeti Nyugati I. Oldalág:

Az I. Oldalág végpontján egy 15 méter magas kürtő található, a kürtő tetején kb 20 cm hosszú szűkület mögött jelentős méretű üreg látszik. Csapadékos időben a kürtőben vízfolyás alakul ki, ez felszíni kapcsolatot sejtet. A szűkület átbontásával eddig ismeretlen, esetleg szintes járatba juthatnánk be. A szűkület átvésésekor keletkező kismennyiségű törmelék a kürtő tetején lévő fülkében kerülne elhelyezésre.

Mészégető- források barlangja:

Átfogó vízkémiai vizsgálatok beindítását tervezzük a barlangban annak kiderítésére, hogy az elmúlt 10 év alatt mennyit változott a barlangi patak vízminősége. Az elemzéseket a Szigetvári Vízmű mikrobiológiai laborjának közreműködésével végezzük. A vizsgálatokhoz vízminták véletére van szükség. A mintákat részbe a felszínen a foglalt

forrásból, részben a III. szifonnál illetve a Tökgyalunál vennénk. A vizsgálatokhoz évszakonként 1-2 mintavétel, illetve árvízkor történő mintavétel szükséges.

A mintavételek a barlangban állagváltozást nem okoznak.

Vadetetős –víznyelőbarlang:

A barlangban folytatni kívánjuk a folyamatos radontraszport méréseket, a műszert a bejárat alatt pár méterrel helyezzük el. Az eddigi mérések és feltárások eredménye alapján lehet a barlang alatt olyan járatrendszer, amely kapcsolatban áll az Abaligeti –barlang ismeretlen szakaszaival. A barlang a 2006. évi feltárások eredményeként 82 m hosszú, 29 m mély. Végpontja szűk, kb. 10-15 cm széles hasadék. További barlangszakaszok feltárása a végponti hasadék tágításával, valamint a felhalmozódott törmelék, omladék eltávolításával lehetséges. A kitermelt törmelék a felszínen már meglévő deponálási helyen kerül elhelyezésre.

Rejtett –zsomboly:

A Mecseki Karsztkutató Csoport által megkezdett kutatásba 2006 végén Egyesületünk is bekapcsolódott. A barlang jelenleg kb. 3 m mély, szűk szálkőhasadék mögött tágas, 1 – 1,5 méter átmérőjű akna látszik. 2007-ben folytatnánk a barlang feltáró kutatását – egyeztetve a Mecseki Karsztkutató Csoporttal. További barlangszakaszok feltárása a végponti hasadék tágításával, valamint a felhalmozódott törmelék, omladék eltávolításával lehetséges. A kitermelt törmelék a felszínen már meglévő deponálási helyen kerül elhelyezésre.

Lita –barlang:

A barlangot terepbejárás közben találtuk 2006. októberében. Próbabontás során kb. 2 méteres mélységben 20 cm széles szálkőhasadék álta utunkat. A kb. fél méter hosszú szűkület mögött tágasabb akna látszik. További barlangszakaszok feltárása a végponti hasadék tágításával, valamint a felhalmozódott törmelék, omladék eltávolításával lehetséges. A kitermelt törmelék a felszínen már meglévő deponálási helyen kerül elhelyezésre.

Kisaplika –barlang:

2007-től szeretnénk megkezdeni az abaligeti karszterület másik nagy barlangrendszerének kutatását is. Ennek első lépéseként a Kisaplika -forrásbarlangot szeretnénk alaposabban megismerni. Búvármerülések során felmérnénk a víz alatt lévő barlang jelenlegi állapotát, megvizsgáljuk a végponti szifonon való átjutás lehetőségeit.

A merülésekhez szükséges engedélyeket külön kérelemben nyújtjuk be az illetékes hatóságokhoz.

Ha a merülések során szerzett információk alapján lehetséges átjutni a 2. szifonon, akkor szivattyús vízszintsüllyesztéssel kísérletet tennénk a barlang ismeretlen szakaszainak feltárására.

Melegmányi vízfolyásos barlang:

Hozzálátnánk a barlang feltáró kutatásához, térképezéséhez. A barlangban a végponti szifon mögül légmozgás is tapasztalható. A szifon a tapasztalatok szerint száraz időben pangó vizet foglal magába, melyet kismértékű vízszintsüllyestéssel (szivattyús technika használatval) átjárhatónak, illetőleg beúszhatónak ítélünk meg.

Egyéb munkák, tervek:

Barlangbejárat kiépítés, lezárás:

2006. szeptemberében elkezdjük a Szajha felső-barlang bejárat szakaszának végleges kiépítési munkálatait (a szükséges engedélyek beszerzése után). Év végéig nem sikerült befejeznünk a munkálatokat, ezért a kiépítés befejezését és a barlang lezárását 2007-re tervezzük. Még kb. 1,5 méternyi falazatot kell elkészítenünk a teljes kiépítéshez

Meteorológiai mérőállomás üzemeltetése:

2006 nyarán egyesületünk beszerzett egy mini meteorológiai állomást. Az állomás üzembe helyezését követően folyamatos adatrögzítéssel gyűjtjük a karszt peremének hőmérséklet, csapadék, szél, légnyomás változásait.

Egyéb tervek:

Idén is tovább szeretnénk folytatni a már hagyományosnak mondható denevérállományra vonatkozó megfigyeléseinket.

A kutatási tevékenység mellett továbbra is fontosnak érezzük az Egyesület tagjainak képzését mind szakmai, mind technikai szempontból. E célból előadásokat, diavetítéseket tartunk tagjainknak, akik rendszeres barlangtúrákon és kötéltechnikai oktatáson vehetnek részt.

A 2007-es esztendőben hangsúlyt szeretnénk helyezni Egyesületünk ill. munkánk publikálására. Internetes honlapunk (<http://pronatura.fw.hu>) fejlesztését is tervezzük.

A 2006-os év élénk csoportéletét 2007-ban is szeretnénk fenntartani. Kiemelten kívánjuk kezelni az Abaligeti Általános Iskola régi épülete egyes helyiségeinek kutatóbázisként való üzemeltetését.

Bővíteni szándékozunk az Egyesület eszközparkját és könyvtárát is.

Összefoglalás

Feltáró tevékenység

2007-ben 4 barlang feltáró kutatására volt kapacitásunk. A munkák során három barlangban pár méteres továbbjutást sikerült elérnünk, egy barlangban pedig potenciális továbbjutási lehetőséget találtunk. Befejeztük az előző évről áthúzódó bejárat kiépítést.

Szajha felső-barlang (4120-16)

2007-ben is folytattuk a végpont bontását. A szűk, 10-15 cm széles hasadék tágítása nagyon lassan haladt. Év végéig kb. 4 méterrel növeltük a végponti táro hosszát. Befejeztük a bejárat akna fa-ácsolatának kiváltását, kiépítését időtálló járatbiztosítással és lezártuk a barlangot.

Vadetetős-barlang(4120-27)

2007-ben a Vadetetős barlangban a kutatási munkálatok májustól-szeptemberig tartottak. Az 5 hónap alatt 7 alkalommal végeztünk bontás a végponti szállkőhasadékban, kb. 1,5 méteres előrejutást sikerült elérni.

Rejtett-zsomboly

A 2006-ban talált barlang bontásának eredményeképp 11 m mély zsomboly tárult fel. Sajnos a további feltárásba túl nagy, várhatóan meg nem térülő energiákat kellene befektetni.

Abaligeti Nyugati II. Oldalág (4120-1)

Továbbjutási lehetőségek után kutatva lettünk figyelmesek egy ablakra, amely mögött tágas fülke –kürtő- látható. A fülke méreteit nem tudtuk pontosan meghatározni, az ablak átbonatását 2008-ran tervezzük.

Tudományos tevékenység

Az elmúlt évek vizsgálatainak, méréseinek egy része (radontranszport, csapadék, vízhozam) idén is folytatódott. Bár az adatok gyűjtése megtörtént, jó részük feldolgozására nem volt kapacitásunk. Az értékelést a későbbiekben más mérési adatokkal kibővítve kívánjuk elvégezni.

Adatok a 2007. év barlangi teelő denevérállományának ellenőrzéséről

2007-ben is folytattuk a szokásos teelő denevérállomány monitoringunkat. Több zsombolyban találtunk macskabaglyot. Érdekes megfigyelés volt a Vízfő-barlangban látott vidra.

Egyéb tevékenység

Túráink során jártunk hazánk, és a környező országok karszterületein, látogattuk ezeket a természeti szépségeket barlangi- és felszíni túrák ill. feltáró kutatások során is. Elindítottunk egy alapfokú barlangjáró tanfolyamot, az érdeklődők száma felülmúlta várakozásainkat.

Kapcsolataink tovább mélyültek más természetjáró, barlangász csoportokkal és egyesületekkel. Nemcsak közös túrákat szervezünk, de bőven találunk alkalmat, hogy közös munka során egymást segítsük.

A Magyar Barlangi Mentőszolgálat munkájában a Dél-magyarországi Területi Egység révén 10 fővel vállalunk szerepet. A központi BMSZ gyakorlatok mellett jelen voltunk a területi gyakorlatokon is, valamint egy közös Magyar-Szlovák mentési gyakorlaton.

Egyéb tevékenység kategóriában a következő írások születtek:

Alapfokú barlangásztanfolyam

A taglétszám és a kutatásba bevonhatók számának növelése, a csoportélet pezsdítése érdekében 31 résztvevővel elindítottuk az első tanfolyamunkat. A kezdeti nehézségek ellenére hamar belerázódtunk a lebonyolításba.

Alapfokú barlangásztanfolyam egy tanfolyamos szemével

Kovács-Szabó Bernadett -az egyik leglelkesebb tanfolyamosunk- a tanfolyamhoz kapcsolódó élményeit, félelmeit, sikereit és kudarcait eleveníti fel.

Lappföld

Péterfia Kata tagtársunk. Hátizsákos túrára indult Lappföldön az Ounas-Pallas-Yllas tunturi-k közé. A kellemesnek induló kirándulás valóságos túlélő túrává vált a mostoha időjárás miatt

Perui Kóstoló

Két tagtársunk 10 napot töltött a csodálatos Peruban. Igyekeztek minél több látnivalót és élményt bezsúfolni a szűkös idő- és anyagiak adta keretbe

***Magyar Barlangi Mentőszolgálat Dél-Magyarországi Területi Egységének
2007. évi tevékenysége***

A területi egység igen aktív volt ebben az évben. Számos gyakorlaton és taggyűlésen vettünk részt. Szerencsére éles bevetésre nem került sor.

Feltáró tevékenység

Szajha felső–barlang (4120-16)

(Tegzes Zoltán)

2007-ben is folytattuk a végpont bontását. A szűk hasadék tágítása nagyon lassan haladt. Befejeztük a bejárati akna fa-ácsolatának kiváltását, kiépítését időtálló járatbiztosítással és lezártuk a barlangot.

2006 végére a –35 méteren lévő délies irányú szűk végponti hasadékot már kb. 7 méter hosszban tágítottuk ki. Az akkor látszó folytatás is hasonlóan szűk volt (kb. 10-15 cm széles).

2007-ban folytattuk ennek a hasadéknak a tágítását. A szűk hasadék tágításával nagyon lassan haladtunk, év végéig mintegy 4 méterrel jutottunk előrébb. A kitágított szakaszon a hasadék változatlanul 10 cm széles volt, vízszintesen húzódik délies irányba. A szivárgó vizekből a hasadék alján gyér hozamú vízfolyás képződik, ez a folytatás irányába folyik el. A végponton intenzív légmozgás érezhető. A folytatásban látszó szakasz továbbra is hasonlóan szűk. Sajnos nem tudjuk megbecsülni ennek a szűk szakasznak a hosszát. A

Dolgozik a „Hitachi-erózió”

2005-ben elvégzett víznyomjelzés eredménye és az intenzív légmozgás alapján 2008-ban folytatni szeretnénk ennek a hasadéknak a tágítását.

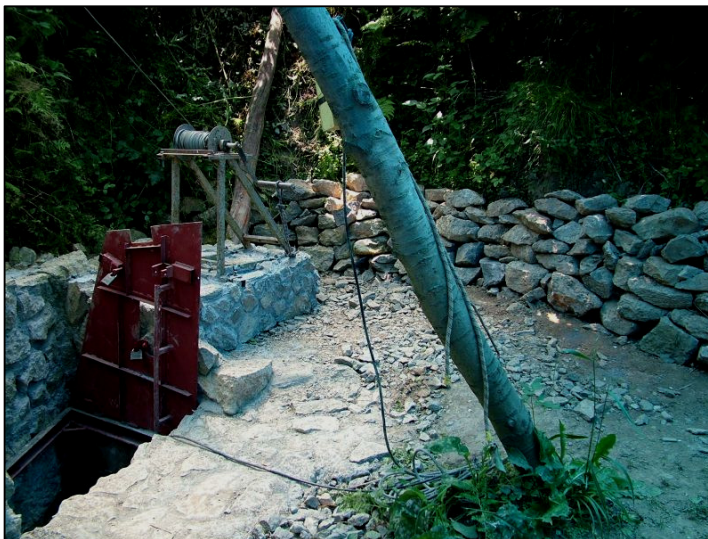

A végponti táró: kb. 1,3 m magas, 0,6 m széles

A végpont: 0,6 m magas, 10-15 cm széles

Július végére befejeztük a bajárat végleges kiépítési munkálatait, és lezártuk a barlangot. A kiépítési tervnek és engedélynek megfelelően (a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium 2006. augusztus 21-én kelt, KJHF-1220/3/2006. számú határozata) rakott kőfallal biztosítottuk a 6 méter mély bejáratú akna omladékos szakaszait.

A bejárat ÉK felől nézve

A lezáráson lévő denevérníllás szakértő bevonásával (Szatyor Miklós) lett kialakítva.

A 2006 szeptemberében megkezdett munka során 3 m³ sódert, 10 mázsa cementet és kb 3 m³ követ építettünk be 7 munkanap alkalmával.

A kiépítéssel egy igényesen kialakított, tájbailló, biztonságos és tartós barlangbejáratot alakítottunk ki.

Munka közben

Bezárt ajtóval

A bejárat ÉNy felől nézve

Vadetetősi-barlang (4120-27)

(Lotz Tamás)

2007-ben a Vadetetősi barlangban a kutatási munkálatok májustól-szeptemberig tartottak. Az 5 hónap alatt 7 alkalommal végeztünk bontás, 1,5 méteres előrejutást sikerült elérni.

A 2007 évre megfogalmazott 2 fő célkitűzésünk:

- a bejáratú aknában lévő maradék talaj- és agyagkitöltés teljes eltávolítása, ezáltal kényelmesebbé téve a lejutást
- végpont tovább bontása

Májusban és júliusban 2 bontási nap alkalmával megtisztítottuk a bejáratú aknát a talajtól és agyagtól, a lejutás az első nagyteremig így már kényelmesé vált.

Augusztusban és szeptemberben további 5 napot töltöttünk a végpont bontásával.

A végponton körülbelül csak 1,5 métert jutottunk előre „köszönhetően” a 15-20cm-es szélességű járatnak.

A végponti járat erősen balra kanyarodik, majd 1-1,5m után ismét jobbra tart. Ebbe a járatszakra csak befényképezni sikerült, benézni nem. Úgy véljük, hogy egyelőre nem várható a járat tágulása, tartja az eddigi 15-20 cm-es szélességet és 1,5-2 méteres magasságot.

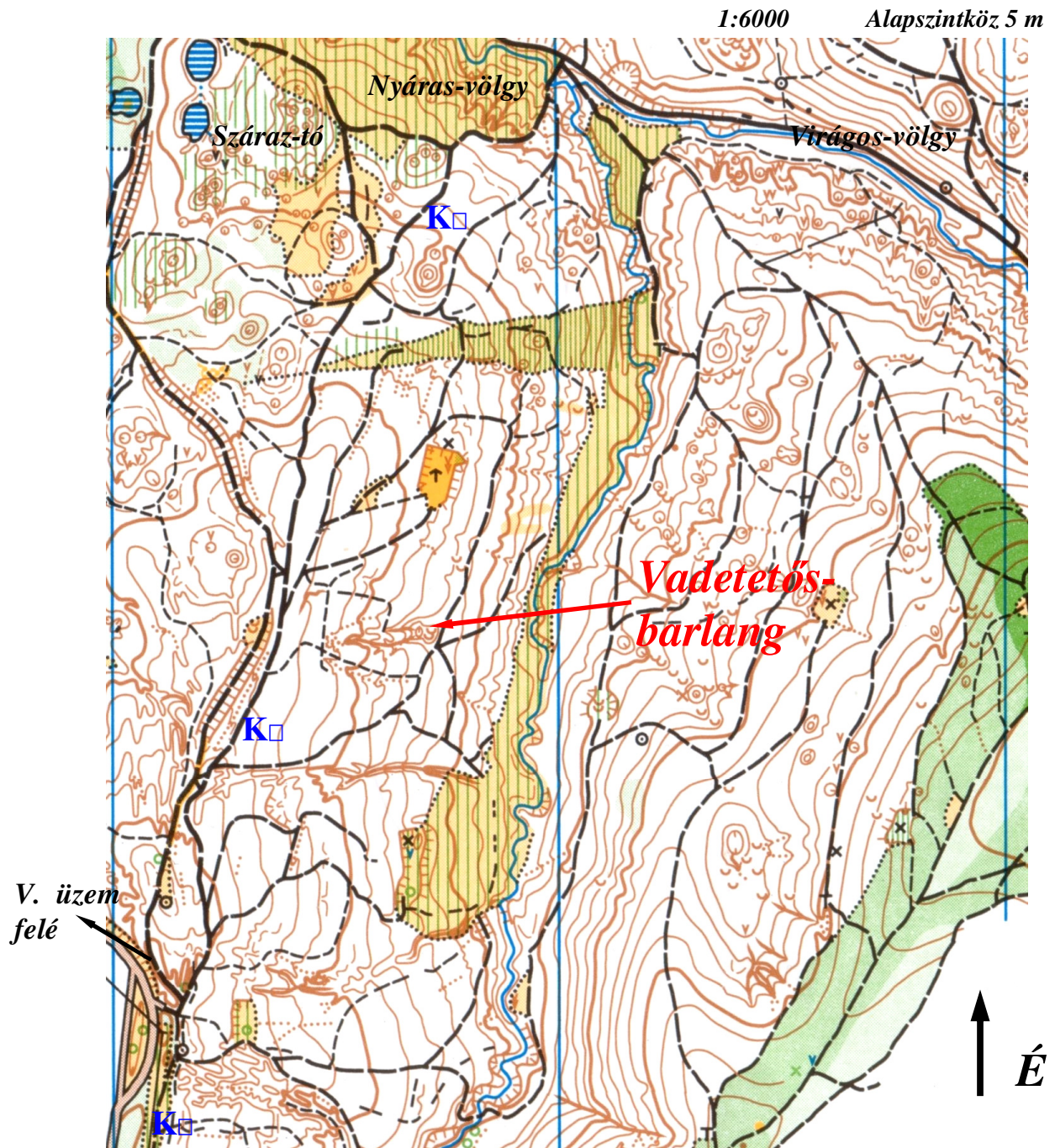
Szép, lokális cseppkövesedés található az oldalsó falakon. A járat tágulása nem látható.

Folytattuk a korábbi években megkezdett radontranszport vizsgálatokat. Két műszert helyeztünk el a barlangban, az egyiket a bejáratú aknában -6 méteren, a másik műszert pedig a végponton.

2008-ra tervezett munka: végpont tovább bontása, radontranszport mérés

Feltáró kutatásban résztvettek: Balázs László, Fodor István, Lantos Péter, Lotz Tamás, Schneider Károly.

A Vadetetősi-barlang megközelítése:

Rejtett-zsomboly

(Lotz Tamás)

A 2006-ban talált barlang bontásának eredményeképp 11 m mély zsomboly tárult fel. Sajnos a további feltárásba túl nagy, várhatóan meg nem térülő energiákat kellene befektetni.

A barlang bejáratának elhelyezkedése

A zsomboly a Lóri-kulcsosház felé vezető út mellett, jobb oldalt található egy kb. 50m átmérőjű tölgy középe táján a tölgy keleti oldalában egy fa tövében,

A 2006-os bontás eredményei alapján folytattuk a barlang feltárását. A bejárat szűkület tágítása után a következő aknában újabb néhány műszak következett egy 1,5 m-es omladékkal kitöltött szűk szakasz megszüntetése érdekében. A kitöltés eltávolítása után újabb 3 métert lehet haladni. Ezután sajnos nagy mennyiségű omladék található. Megítélésünk alapján további bontásra nem érdemes ez a barlang.

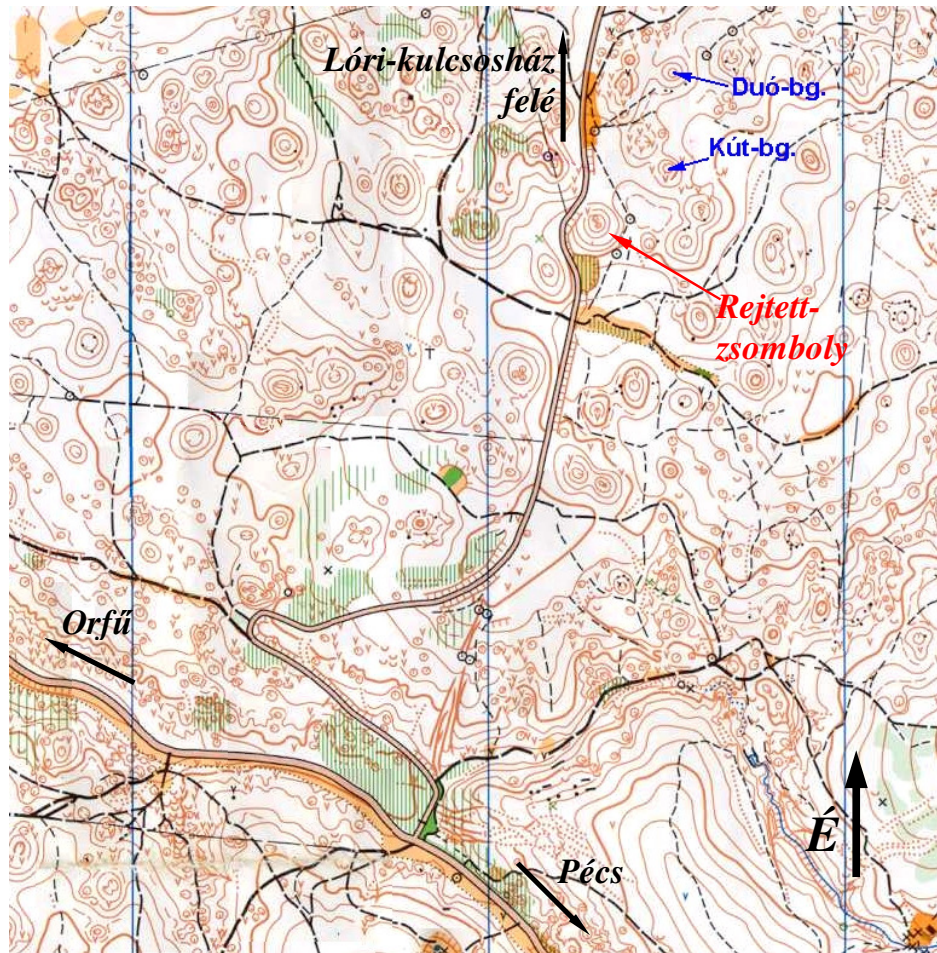
A barlang leírása: A barlang első 3 métere igen szűk hasadék, utána kb. 8 m mély enyhén ferde akna következik átlagos szélessége $\frac{3}{4}$ m. A barlang mélysége körülbelül 11 m. A végponton csekélyebb mennyiségű cseppkő található.

A barlang feltárásában résztvevő: Balázs László, Fodor István, Lotz Tamás

A Rejtett-zsomboly megközelítése:

1:10000

Alapszintköz: 5m

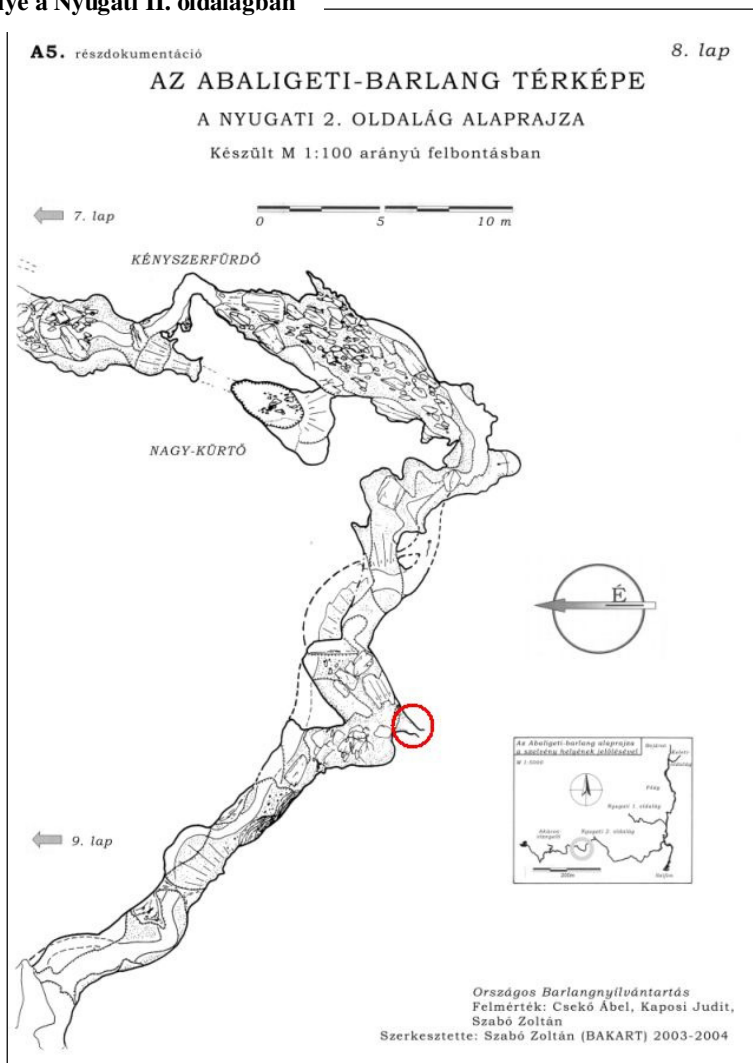
Abaligeti Nyugati II Oldalág (4120-1)

(Tegzes Zoltán)

Az Oldalág bejárása során észrevettünk egy 15x30 cm méretű ablakot, amely mögött tágas tér látszik. Az ablak az oldalági Nagykürtőtől az Akácós-nyelő felé kb. 30 m-re található. Sajnos az ablak elhelyezkedése miatt nem tudtunk hatékonyan bevilágítani rajta, a mögötte lévő üreg pontos méreteit nem ismerjük, de kb. 1,5 m átmérőjű kürtőnek gondoljuk. Minden bizonnyal az Oldalág térképezését végző csapat is felfigyelt erre az ablakra, de nekünk erről semmilyen információnk nem volt, sőt az erről a szakasról készült térkép is csak az ablak észrevétele után jutott el hozzánk.

2008-ban tervezzük ennek az ablaknak az átbontását.

Az ablak helye a Nyugati II. oldalágban

Tudományos tevékenység

Adatok a 2007. év barlangi teelő denevérállományának ellenőrzéséről

(Szatyor Miklós)

Hosszú évekre visszamenően ellenőrizzük a Mecsek és Villányi-hegység barlangjaiban, bányatáróiban teelő denevérek állományának változását. Adataink a 90'-es évek elejétől rendszeresen minden évben rendelkezésre állnak. A munkában a Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület tagjai rendszeresen részt vesznek. Az első években a hegységek általános felmérése zajlott, mely során megpróbáltuk felkeresni az összes jelentősebb üreget. Az általános felmérés után kiválasztottuk azokat a barlangokat, melyekben jelentősebb denevérállomány teel, vagy amelyekben érdekes a teelő denevérek faji összetétele és monitoring szerűen csak ezeket az üregeket ellenőrizzük minden évben. A 2004-es évben egy újbóli átfogó felmérést végeztünk és ennek eredményeként a monitoringba felvettük a Trió-nyelőt az ott teelő denevérek jelentősebb száma miatt. A barlang különlegessége, hogy nem régóta feltárt. Az alábbiakban a 2007-es év eredményeit foglaltuk össze.

Abaligeti-barlang	2007.02.17	Rhinolophus ferrumequinum	76 pld
Abaligeti-barlang	2007.02.17	Rhinolophus hipposideros	4 pld
Abaligeti-barlang	2007.02.17	Myotis myotis	2 pld
Abaligeti-barlang	2007.02.17	Myotis dasycneme	3 pld
Büdöskúti-zsomboly	2007.02.10	Myotis myotis	47 pld
Büdöskúti-zsomboly	2007.02.10	Rhinolophus ferrumequinum	9 pld
Büdöskúti-zsomboly	2007.02.10	Myotis daubentonii	5 pld
Büdöskúti-zsomboly	2007.02.10	Myotis dasycneme	1 pld
Büdöskúti-zsomboly	2007.02.10	macskabagoly	1 pld
Csengő-zsomboly	2007.02.10	Rhinolophus ferrumequinum	1 pld
Csengő-zsomboly	2007.02.10	Myotis myotis	4 pld
Csengő-zsomboly	2007.02.10	Rhinolophus hipposideros	3 pld
Csengő-zsomboly	2007.02.10	Myotis mystacinus	1 pld
Csengő-zsomboly	2007.02.10	Plecotus auritus	1 pld
Csengő-zsomboly	2007.02.10	kis Myotis	1 pld

Kétlyuk-zsomboly	2007.02.10	Rhinolophus ferrumequinum	11 pld
Kétlyuk-zsomboly	2007.02.10	Myotis myotis	3 pld
Kétlyuk-zsomboly	2007.02.10	Myotis daubentonii	2 pld
Kétlyuk-zsomboly	2007.02.10	Plecotus auritus	1 pld
Köteles-zsomboly	2007.02.10	Myotis myotis	15 pld
Köteles-zsomboly	2007.02.10	Rhinolophus ferrumequinum	13 pld
Köteles-zsomboly	2007.02.10	Pipistrellus pipistrellus	1 pld
Köteles-zsomboly	2007.02.10	Rhinolophus hipposideros	1 pld
Kőlyuk-barlang	2007.02.04	Rhinolophus ferrumequinum	4 pld
Kőlyuk-barlang	2007.02.04	Rhinolophus hipposideros	5 pld
Kőlyuk-barlang	2007.02.04	Myotis daubentonii	2 pld
Kőlyuk-barlang	2007.02.04	Myotis dasycneme	2 pld
Kőlyuk-barlang	2007.02.04	Myotis myotis	7 pld
Maszek-barlang	2007.02.11	Rhinolophus ferrumequinum	2 pld
Maszek-barlang	2007.02.11	Rhinolophus hipposideros	1 pld
Maszek-barlang	2007.02.11	Myotis myotis	1 pld
Tanköteles-zsomboly	2007.02.10	Rhinolophus ferrumequinum	3 pld
Tanköteles-zsomboly	2007.02.10	Myotis myotis	6 pld
Tanköteles-zsomboly	2007.02.10	Myotis dasycneme	1 pld
Tanköteles-zsomboly	2007.02.10	Myotis daubentonii	1 pld
Tanköteles-zsomboly	2007.02.10	macskabagoly	1 pld
Trió-víznyelő	2007.02.11	Myotis myotis	9 pld
Trió-víznyelő	2007.02.11	Rhinolophus ferrumequinum	8 pld
Trió-víznyelő	2007.02.11	Rhinolophus hipposideros	4 pld
Trió-víznyelő	2007.02.11	Myotis daubentonii	6 pld
Trió-víznyelő	2007.02.11	Myotis dasycneme	1 pld
Vízfő-barlang	2007.02.04	Rhinolophus ferrumequinum	2 pld
Vízfő-barlang	2007.02.04	Rhinolophus hipposideros	1 pld
Vízfő-barlang	2007.02.04	vidra	1 pld

Több zombolynál rendszeresen előfordul a macskabagoly jelenléte, mely a denevérek szempontjából kimondottan kedvezőtlen. A baglyok ugyanis kimondottan zsákmányszerzés céljából keresik fel a barlangokat. Több alkalommal találtunk már frissen széttépett tetemeiket. Ezekben a zombolyokban a denevérek létszámának jelentős csökkenése figyelhető meg.

Érdekes megfigyelés a Vízfő-barlangban látott vidra, mely egy – téli időszakra jellemző- kóborló hím egyed lehetett. Az egyik szűk, vakon végződő oldaljáratban aludt a megfigyeléskor, csak a hosszan tartó erős lámpázás hatására mozdult meg. A bejárati vízszintes ágat szinte teljes egészében 30-50 cm-es víz borítja a járósinten, a patak mentén érkező vidra valószínűleg így kerülhetett a barlangba.

Egyéb tevékenység

Alapfokú barlangász tanfolyam

(Tegzes Zoltán)

Egyesületünkben régóta téma volt, hogy szerveznünk kellene egy alapfokú tanfolyamot, nagyon ránk férne már a vérfrissítés. Hosszas szervezés és előkészítés után szeptember közepén elindítottuk a tanfolyamot. A jelentkezők száma legmerészebb jóslatainkat is túlszárnyalta, 31 résztvevővel indítottunk (26 külsős és 5 Pronatúrás). Nem akartunk zsákbamacskát árulni, ezért a részvételi díj befizetése előtt meghirdettünk egy Mészégető túrát, amolyan kóstoló gyanánt. Akit ez a barlang nem lelkesít be, az nem is akar barlangászni.

Elmélet+gyakorlat

Mivel ez volt az első tanfolyamunk, természetesen adódtak szervezési problémák, viták a szervezők közt, de a visszajelzések alapján a hallgatók meg voltak elégedve velünk..

A tanfolyam rövid téli szünet után 2008-ban folytatódik.

Az elméleti előadások hétről hétre más-más oktató közreműködésével zajlottak, mindenki a maga szakterületét adta elő. Kötéltechnika az első fél évben szigorúan csak felszínen volt, leginkább fán. Fontosnak éreztük, hogy átfogó képet kapjanak a mecseki barlangokból, igyekeztünk minden típusát bemutatni a barlangi túrák során (Abaligeti-bg, Trió, Mészégető, Maszek, Pietró).

Mikulásra szerveztünk egy Aggtelek túrát, lássanak már komoly méretekkel rendelkező rendszereket is, ne csak mindig a Mecsek... Ez a túra remekül összehozta a társaságot.

Azta mennyi cseppkő

Alapfokú barlangász tanfolyam egy tanfolyamos szemével

(Kovács-Szabó Bernadett)

A barlangászattal tavaly nyáron kerültem kapcsolatba. Egészen pontosan barlangászatról ekkor még nem beszélhetek, hiszen csak idegenforgalom számára megnyitott barlangokban jártam (Abaligeti barlang, Anna-barlang, Szent István-barlang, illetve 2 túra az Aggteleki-karsztban), de tekintve ezek korlátozott számát, a gondolat itt kezdett érlelődni bennem, hogy hány olyan lehet még, amiből kimaradok. Gyorsan belelkesedtem, találtam is

egy egyesületet, ami még azon az őszön tanfolyamot indított – ez lenne a ProNatura, melynek mára már a tagja is vagyok.

Ekkor már annyira lelkes voltam, hogy el is feledkeztem azokról a hiányosságaimról – miszerint félek a sötétben, tériszonyom van, a szűk helyek sem épp a kedvenceim, és egyáltalán nem vagyok valami gyakorlatias ember, pl. a ló is ledobott az első vágatánknál, vagy a motorral is az első kanyarban elestem annak idején-, egyszóval ezek tudatában az ember nem fog bele ilyen jellegű hobbiba, de a kíváncsiságom erősebb volt ennél.

Berni a Trióban

Az első túránkra szeptember 30-án került sor, melynek célja a nyugat- mecseki Trió-barlang volt. Persze előtte alaposan felkészültem, hogy ez a Mecsek 3. legmélyebb és 5. leghosszabb barlangja a maga 255 méteres hosszával és -55 méteres mélységével, négy fő részből áll (felső bejárat szakasz, hármaskő aknasor, agyagos ág, vizes ág), hogy 1997-ben kezdték a feltárását, és minden apróság, ami ezzel a barlanggal kapcsolatos. Persze az elméleti

tudás nem elég a barlangjáráshoz, főleg nem az ilyen jellegű. Ezzel a bejáratnál szembesültem, amikor már megfordult a fejemben, hogy mégsem olyan biztos, hogy nekem oda le kell mennem. Itt azonban még adtam egy esélyt a barlangnak és magamnak is. A kuszodában már gyanús volt, hogy ez szűk is lesz, meg sötét és hideg és hát kimenni sem lesz olyan egyszerű, de az első aknában még elterelte a figyelmem a körülöttem repkedő denevér valamint a Búbos kemence és a felette függő zászlócseppkövek. Azt hiszem az agyagos ág és a vizes ág kettévágásánál tört el a mécses, amikor a túravezetőnk közölte, hogy most egy

nagyon szűk rész következik, valamint fél füllel meghallottam, hogy kevés az oxigén, mert nem ég rendesen a karbidlámpa. Na gondoltam ennek a fele sem tréfa, jó lesz innen minél előbb szabadulni. Mit tudtam én akkor még, hogy mit jelent a karbidlámpa színének változása. A kevés oxigén az én olvasatomban annyit jelentett akkor, hogy mind ott fulladunk meg, tekintve, hogy már eléggé kezdett úrrá lenni rajtam a félsz a sötétől, a szűk helyektől, meg egyébként is úgy éreztem, én inkább a fénykedvelők csoportjába tartozom. Gondoltam, a végpontot kihagyom, szépen megvárom őket egy kövön ülve. Andris, akit otthagytak velem, hogy elüssük az időt, kedves kis barlangba beszorulós történeteivel szórakoztatott, melyek biztos igazán viccesek is lehetnek, de ott akkor, abban a pillanatban csak még inkább a félelmeimet táplálta. Végtelennek tűnt az idő, míg a többiek visszaértek és elindulhattunk kifelé. Azt hiszem, a barlangból való kijutás rekordidejének közelében jártam volna, ha nem a második ember vagyok. Akkor fogadtam meg, hogy én márpedig ide soha, de máshova sem,

és különben is. Rá kb. egy hétre újabb túrán vettem részt. Azóta már kétszer voltam a Trióban is, és még mindig szívesen mennék bármikor. A szívembe zártam.

A második barlangtúra október 6.-ra lett ütemezve, cél a Mészégető források barlangja. Vegyes érzelmekkel indultam neki. Ismét második ember voltam, közvetlenül a túravezető után. Gondoltam ez már bejött, előbb látom meg mi vár rám, és persze előbb érhetek ki a végén, ha esetleg hasonlóan „jól” alakulnának a dolgok.

Meteor

A mészégető egy vizes barlang

Ez volt az első vizes barlangom, tele vízesésekkel, és nagyon tetszett. Ráadásul Péti megdicsért, hogy milyen ügyesen traverzállok. Gőzöm nem volt akkor még, hogy mit jelent, mire mondhatja, bennem csak az maradt meg, hogy ügyes vagyok valamiben, és ez olyan önbizalmat adott a túrára, hogy elfelejtettem félni a sötétől, a szűkülettől, a magasságtól. A hat szifonból a harmadikig jutottunk.

A télre betervezett Spirál túra a nagy hő miatt elmaradt, viszont „előkarácsonyi” ajándékként kaptunk egy háromnapos aggteleki túrát. Sajnos ebből nem sok szép emlék maradt meg bennem. A tervezett három barlangbejárásból (Meteor, Béke és Kossuth) csak egyet sikerült teljesítenem. A barlangi túra alapszabályai ellen is többet vétettem, mint kellett volna. Eleve egész éjjel nem aludtam, mert annyira hideg volt a szálláson, hogy műnyulastól, hálósákosztól és minden magamra vett ruhadarab ellenére szétfagytam. Reggelizni sem volt erőm már, ami a

barlanghoz vezető út során egyre inkább fogyott. A barlang számomra kitett szakasza, ahol egy kötélben belelógva lehet csak haladni a sziklafalon nem tett túl jól a tériszonyomnak. Itt épp emiatt elég sokat el is időztünk, ami azzal járt, hogy az elméletileg 3-4 órás túrát majdnem 5 órára sikerült kitalálni. Ezáltal Pétit megtettem az év legtürelemesebb túravezetőjének – valamire csak jó volt, hogy ott voltam -, valamint jó nagy jutalom-szaloncukor járt nekem a Mikulástól a kitartásomért. Másnapra már nem tudtam kikelni az ágyból, így egy egyhetes ágybafekvős betegséget is kaptam mikulásra. Némiképp enyhíti a rossz emlékek sorát a Titánok csarnoka és a barlang szépsége, de még adósom egy újabb túrával.

Összességében ez az év számomra nem a legjobb barlangtúrát hozta, de a kezdeti nehézségek ellenére nem adtam fel, és ez a 2008-as évben meghozta gyümölcsét. Sikerült leküzdenem minden félelmemet, a tériszonyomat pedig tudatosan kezelem már. A legkedvesebb bók pedig, amit az egyik oktatómtól kaptam, miszerint az egyik legkülönlegesebb színfoltja vagyok az alapfokús tanfolyamnak és hiányoznék a csapatból, sok mindenért kárpótol.

Remélem valamiféle pozitív példával szolgálhatok azok számára, akik kevésbé érzik magukat rátermettnek, vagy eddig nem mertek belevágni a barlangászatba. Kellő kitartással bárki élvezheti a föld rejtett kincseit, és ha nem is válik belőle a legprofibb barlangász, olyan dolgokat is láthat, és a részese lehet, amelyek nem sok ember számára adatnak meg. Ráadásul egy olyan közösség tagja lehet, akiket a barlangászat szeretete összekovácsol és bárhol az országban idegen létére is barátként kezelik

Habzsi-dózsi Jósvafőn

Lappföld

(Péterfia Kata)

2007 augusztusában egy régi álmomat sikerült megvalósítanom. Egyedül túrázhattam Finnország északi részén, Lappföldön, az Ounas-Pallas-Yllas tunturi-k között. A tunturi kopasz hegyet jelent, nagyjából a mi Mecsekünkre emlékeztet, csak nincsenek rajta fák. Ez a terület a Sarkkörtől 300 km-re északra, a svéd határtól 50 km-re található 1020 km² területű nemzeti park. Többnyire érintetlen vadon, összefüggő fenyőerdőkkel, folyókkal, néhány tóval, mocsárral és a hegyekkel, melyek vakondtúrára emlékeztetve emelkednek ki a tájból. Közepén található a Ounas-Pallas síkőzpont, déli részén az Yllas síkőzpont. Legészakibb pontján terül el Hetta, délen Akaslompolo nevű kisvárosok, egyéb település nincs a nemzeti parkban. Hettából indul az egyetlen turistaút a Pallas-on keresztül Akaslompolo-ba, mely észak-déli irányba kb. 125 km hosszan szeli át a nemzeti parkot. Ezen túl kisebb, egynapos körtúrákat lehet tenni a hegyek között jelzett turistajelzésekkel. Télen kiváló sífutó utak vannak többfelé.

Az egyetlen nyári útvonal mentén bizonyos távolságokban bérelhető és szabadon használható faházak vannak, ahol meg lehet szállni. Szállást a nemzeti parkban lehet lefoglalni, 10 euro/éjszaka áron 8-10-14 fős faházakban. A nem bérelhető házakban érkezési sorrendben történik az alvás. Az emlékek az idő teltével megszépülnek, ezért az út során írt naplóból idézek, hogy minél közelebb maradjon a beszámoló a valóban megtörténtekhez és megéltekhez:

2007.08.11. Szombat, délután: Egy hete vagyok Finnországban. A többiek most utaznak haza, én pedig északra. Végre! Kicsit izgulok. Ismeretlen a terep. Térképem van, 3 szállást sikerült lefoglalni, a többi nem lefoglalható. Remélem mindenhol lesz hely. Nincs kedvem kint aludni. Még nincs túraszezon, az csak szeptemberben fog kezdődni. Ilyenkor még esős az idő és rengeteg a szúnyog. Iszonyú nehéz lett a zsákom, több mint 25 kg. Persze az egész heti kaja benne van, hisz csak egyszer érintek települést, alig jelzik a térképen, ki tudja, van-e ott bolt. Nem rizikózok, inkább cipelem. Majd sokat eszem, hogy hamar elfogyjon. Rovaniemi-ig vonattal megyek, onnan majd busszal folytatom Hettá-ig.

A vonaton: Ez hihetetlen! 2 ágyas éjszakai fülkék vannak, saját hideg-meleg vizes zuhanyzóval! Beépített rádió fülhallgatóval. Ivóvíz. Mindez másodosztályon!!! Milyen lehet az első osztály?

2007.08.12. Vasárnap, reggel: Percre pontosan, 8.08-kor érünk Rovaniemibe. Átsétálok a buszpályaudvarra. Alig 500 m, de majd leszakad a hátam a zsák alatt. Ezt akarom cipelni egy hétig? Húzósz lesz. A város kihalt, a boltok nem nyitnak ki vasárnap. A központtól nem messze van az Arktikum nevű interaktív múzeum, ahol mindig van valami jó kis kiállítás a természetről, a lappokról. A buszjegy ára ledermeszt, 45 euro, de nincs mese, ki kell fizetni.

Hetta: A busz is pontos. A sofőr elmagyarázta, hol találom a nemzeti park irodáját, ahol át kell vennem a szállások kulcsait, melyeket majd a Pallas síközpontban adjak le. Tőlem déli irányba már látom is az első tunturit kiemelkedni az erdőből. Arra fogok menni nemsokára. Csak az a baj, hogy köztünk van egy hatalmas tó.....híd nélkül.

OK, kulcsok megvannak, a tavon csónaktaxival lehet átjutni, van itt valahol egy férfi, aki vállal szállítást. Remélem megtalálom.....MEGVAN! Át is visz, jó utat kíván. Az ösvény rögtön eltűnik az erdőben, a jelzés egyértelmű, fapóznán nyíl. Hát, ezt könnyű lesz követni. Már pár lépés után áfonyabokrokat találok, de nem állok meg szedni, mert 17 óra van, s még 15 km-re kell gyalogolnom a szállásig. Nem tudom, milyen tempóban tudok haladni, de az

megnyugtat, hogy a sötétől nem kell tartanom, mert bár lemegy a nap, egyáltalán nem sötétedik be. Az ég felhős, időnként csepereg. Az ösvény időnként mocsaras részhez ér, itt fapallókon kell haladni, időnként akár több száz méteren át. Hangulatos, és jó érzés, hogy nem ázok el rögtön az elején.... Közeleg a hegy, már emelkedik is az út. Kényelmesen haladok.

Elhagyok két faházás pihenőhelyet, ahol szükség esetén meg lehet aludni. Szembetalálkozom az első rénszarvással...pontosabban egy egész csordával. Egész elfelejtettem, hogy itt szabadon kószálnak. Remélem jávorszarvast is látok. Medvét viszont nem szívesen.

Este: 21.15:megérkeztem a házhoz. A ház mindennel felszerelt. Az ágyakon matrac, takaró, párna, gáztűzhely palackkal, főzőedények, evőeszközök. Minden. Én meg vagy 3 kilónyi főzőcuccot cipelek!!! Úgy kell nekem. Egy melléképületben aprított tűzifa fűtéshez, egy másikban külön női-férfi WC papírral. Leesik az állam a csodálkozástól. Ez luxushotel! Csak a világítás hiányzik, de az meg minek, úgy sincs sötét.

Vacsit főzök, a patakban fürdéssel próbálkozom, de nem viszem túlzásban, mert belefagyok, olyan hideg. A világosság miatt elvesztettem az időérzésem, szerintem már holnap van.

2008.08.13. Hétfő, reggel: enyhe izomlással, de kipihenten ébredek. Borús az ég, de nem esik. Még. A ház körül kaszálni lehet az áfonyát, beszerző körútra indulok, közben megzabáltatom magam a szúnyogokkal. A ház egy patak völgyében fekszik, innen az út visszavisz a hegyre. A táj kihalt, köves, csak zuzmós, mohás, áfonyás és egyéb bogyóbokros, amit nem ismerek, ezért nem merek belőle enni. Itt-ott rének legelnek, rám se hederítenek. A hegyen túl körbe-körbe végtelen erdőség. Hol azon legeltetem a szemem, hol a földet vizslatom szép kövek után kutatva. Van belőlük bőven. Hajlogatok is szorgalmasan, ami veszélyes mutatvány, mert a zsák szeret a nyakamba csúszni, s onnan nincs megállás. A földig.... Találok egy legalább 1 kilós darabot, nem bírom otthagyni. Normális vagyok? Így is alig bírom el a zsákom.... Kicsit később meglátok két gyönyörű követ, amit le akarok fotózni. A zsákot lusta vagyok levenni, ezért azzal együtt hasalok le, hogy szemmagasságból

Áfonya

fotózzam. Az ötlet határozottan rossz! Nem bírok fölállni, a földbe présel a nagy teher! Meg se bírok moccanni alatta, az is időbe telik, mire az oldalamba fordulok. Jól nézhetek ki, a végén már magamon nevetek. Hülye!.... Dél körül megállok áfonyázni. Nagyon élvezem, hogy szinte végtelen mennyiséget ehetek belőle, mégsem fogy el. Egyetlen hibája, hogy alacsonyan nő. Kinemesíthetnék a derekig érő fajtát, hogy ne kelljen ennyit hajlogatni érte.

Délután: Kicsit változik a táj, nyíres-fenyős ligeterdőbe érek, majd egy kanyar után már el is érem a mai szálláshelyemet. Még csak fél három van, igaz csak 14 km-t kellett jönnöm. A ház egy tó partján van. Ez is full felszerelt, egészen új. Ma is egyedül leszek.....feltéve, ha kiírtom azt a rengeteg szúnyogot, ami a szobában arra vár, hogy belőlem vacsorázzon. Nem messze vannak egyéb házak, szaunát is látok, tűzrakóhelyet, kutat. Ahogy sétálgatok, hirtelen kolompszót hallok. Forgatom a fejem, hogy honnan jöhet, aztán már ugornék is félre, ha nem dermedtem volna le, mert egy hatalmas rén pont felém vágtat. Értékelném, ha nem gázolna el!!!! Szerencsére pár méterre tőlem elfordul. Később odasétálok a szaunához, s látom, hogy a páros órában a férfiak, páratlanban a nők szaunázhatnak. Ez praktikus. Ha előbb tudom, betársulok, de most már hideg van. A tóban fürödhettem volna, de az is igen hideg. Legalábbis nekem, Balatonhoz szokott közép-európainak.

2007.08.14. Kedd: Ólmos szürkeségre ébredek. Lóg az eső lába. Remélem nem fog esni, vagy legalább a felhők fölé megy az út. Hát, egyik se jött be. Esik az eső. Folyamatosan. Semmit sem látok a ködtől. Fogalmam sincs, merre járok. Csak követem az ösvényt és a póznákat. Elérek egy esőbeállót, ahol egy férfi jól megrakott tűzzel vár egy gyerekcsapatot. Kicsit melegszen, száradok, aztán ahogy megérkeznek a gyerekek, indulok is. Nincs kedvem beszélgetni. Innen erősen emelkedik, sziklás az út, a zsákom még nehezebbnek tűnik. Elhagyom a fákat, a köd sűrűsödik, az eső egyre erősebb, a szél is elkezd fújni. Átázik az esőkabátom. Éljen. Néha árnyalakok haladnak el mellettem, de még azt sem tudom megállapítani, hogy ember, vagy rénszarvas.....Az út egyre emelkedik, fáradok. Legszívesebben megállnék, de fázom. Csak ballagok, lassan, egyenletes léptekkel, lehajtott fejjel. Éhes vagyok, de nincs kedvem enni. Elállhatna az eső!....Az út már nem emelkedik. Fölértem a gerincre. Itt még rosszabb. A szél metsző, az eső szakad. Teljesen átáztam, érzem ahogy a nyakamról a hátamra csorog a hideg csapadék. Egyre fáradtabb és éhesebb vagyok, de itt nem lehet megállni. Át kell jutni a hegyen, ott a következő ház....A ködből kerítés bukkan elő átjáróval. Rénszarvasok terelésére szolgál. Az út innen enyhén lejt, majd a hegy oldalában kanyarog. Muszáj megállnom. Leszakad a vállam. Vacogok a hidegtől, ahogy leveszem a zsákot. Remélem az nem ázik át....Valamikor eláll az eső, de a köd nem oszlik. Az időérzésem teljesen elvesztem ebben a szürke monotonitásban. Két kis ház mellett haladok el. Ez felvillanyoz, mert innen már csak 1,5 km a szállásom.....Odaérve lerogyok. Kis erőt gyűjtve, begyűjtöm a kályhát - alig $\frac{3}{4}$ órát szenvedek a begyűjtással -, hogy

megszárítsam a ruháimat. A zsákot kipakolva látom, hogy a hátamon lefolyó víz beáztatta. Kirakodóvásárt rendezek a kályha körül. Jól esik a meleg....Estére kisüt a nap, végre látom, honnan jöttem, hol vagyok és holnap hová megyek. Dimbes-dombos, erdősigetes, patakos helyen vagyok. Mindenhol áfonya, és rénszarvasok.... A kályha fölfűtése olyan jól sikerült, hogy szauna hőmérséklet van a házban.

Végre nem fázom!!! Ma kb. 17 km-t jöttem.

2007.08.05. Szerda: Szürkeség. Szitál a köd. Nem sok kedvem volt fölkelni, és tovább indulni. Főleg hogy tudtam, a kabátom fél óra múlva át fog ázni, és egész nap vizes leszek. Nincs túl meleg, látszik a leheletem. Fáradt vagyok, nem pihentem ki magam.....Az út erősen emelkedik, izzadok a kabát alatt. Köd, köd, köd....egyszerre csak tábla jelzi, Taivaskero jobbra. Ez a legmagasabb tunturi a környéken, Innen nincs messze a Pallas sícentrum. A csúcsra fölmenni nincs értelme, nem látnék semmit.....Ahogy ereszkedem, egyre több emberrel találkozom, akik a csúcsra igyekezhetnek, mert csak egy kulacs víz van náluk....Elérem a síközpontot. Az eső eláll, a felhők emelkednek. Várok, száradok, pihenek. Kisüt a nap. A csúcs még felhőben van, de a zsákomat ott hagyva, egy kulacs vízzel, egy tábla

csokival nekivágok a hegynek. Talán mire fölérek, már lesz kilátás....Lett. Pazar. Süt a nap, száguldanak a felhők. Minden irányba messze-messze ellátni. Látom az elmúlt 3 nap útvonalát, látom merre fogok tovább haladni, a távolban már látszik az Yllas (a végcél), s a környező vadon. Település sehol, csak a sícentrum épületei a lábunk alatt. Fantasztikus panoráma....lefelé egy patak mellett jövök letérve az ösvényről, s végre találok lakkát, mocsári hamvas szedret. Nagyon szeretem az ízét, jól belakmározom belőle. Ez csak itt északon terem. Nagyon drága, nagyon különleges a belőle készült lekvár....a síközponttól 5 km-re van a ház, ahol ma aludni fogok. A tájat nézve innen már erdőben haladok. Remélem

Mocsári hamvas szeder

végre jó idő lesz....Fáradtan indulok tovább.

Innentől kezdve nincs bérelt szállásom, remélem lesz hely a házakban. A táj szép, erdőben kanyarog, dombra föl, dombról le. Bár élvezem az erdőt, a napsütést, egyre fáradtabb vagyok. Elérem a házat, sehol senki. Egyedül vagyok. A napirend: vízszerzés, mosakodás, tűzgyújtás, főzés. Ebben a sorrendben. Víz egy kis tóból lehet venni. Békák úszkálnak benne, remélem ez azt jelenti, hogy tiszta....Félelmetes a csönd. Semmi nesz. Még madarak sem csipognak. Csak a szúnyogzűmmögést hallom. Vajon van itt medve? És idejön? Az ajtó nem zárható sem kívülről, sem belülről. Elfog a félsz. Itt most tényleg egyedül vagyok. Olyan fáradt vagyok és annyira figyelek a neszekre, hogy nem tudok elaludni.

207.08.06. Csütörtök: törődötten ébredek. Rossz éjszakám volt. Egyáltalán nem pihentem ki magam. De legalább süt a nap.....Na, nem sokáig. Mire összekolom magam, már csepereg is az eső. Az ösvény alig járt, nehezen követhető. Most a piros ∇ jelzésen haladok. Sok helyen mocsaras a terep, de itt nincsenek pallók, vagy ha vannak is korhadtak, hiányosak. Hamarosan már egy-egy lépésnél bokáig süllyedek az ingoványban....Egyre jobban esik. Már át is áztam. Meg sem lepődöm rajta. Néha megállok áfonyázni, néhol lakkázni. Ez, ahogy a neve is mutatja - mocsári hamvas szeder -, szeret mocsárban nőni. Egy óvatlan lépésnél, szedegetés közben, térdig merülök a sárba. Hoppá! Elhaladok egy vízésés

mellett, amit jó lenne kicsit körbejárni, de szakadó esőben, teljesen átázva és átfázva nem érzek hozzá erőt. Szeretném mihamarabb elérni a következő szállásomat, de az még jócskán odébb van, mert ma 20 km-t kell megtennem....eső, eső, eső.....hideg és szél. Ma két hegyen át kell kelnem, remélem a gerincen nem lesz rosszabb.De, rosszabb lett. Szakad az eső, metsző szél fúj. Érjek már oda! A ház elvileg a hegy

oldalában van. A tájból semmit sem látok, de nem is érdekelne. Ez most már a túlélésről szól. Nem megállni, nem gondolkodni. Csak menni. Lejtsen már az út!!.....Na végre! Lejtő. Legszívesebben futnék lefelé, de még a járás is nehezemre esik. Nagyon kell koncentrálnom minden lépésre, ami rengeteg energiát emészt fel, mert köves, csúszós az út. Már értem, hogy a hegyi balesetek többsége, miért lefelé történik....Az ösvényen pataokban folyik le a víz. Már ez sem érdekel, gázolok át mindenek, csak végre fedett helyre érjek.....50 m a ház, jelzi a tábla. El se hiszem....Kicsi, 4 személyes faházikóhoz érek. Mellette a fatároló, kicsit nedves fával. Első a tűzgyújtás, muszáj átmelegednem. Érzem, hogy egyre gyengébb vagyok, alig eszem.....Ma nem zavar a nagy csönd, az egyedüllet. Azt hiszem, túljutottam a holtpontra. Az alvást inkább a meleg nehezíti. A fűtést még gyakorolnom kell.

2007.08.07. Péntek: még fáradtabban ébredek, mint eddig. A mai táv 18 km. A terep nehéz. Köves, gyökeres, az ösvény alig látszik. Hegyre föl, hegyről le. Az éjjel megszáradt

mindenem, de hamar átmedvesedem a szitáló ködben. Az eső viszont nem esik. Ma fogom elérni az egyetlen települést az út során. Talán be tudok ülni valahova egy forró teára, vagy kakaóra. Fölszáll a köd, meglátom a völgyben a falut. Az ösvény ereszkedni kezd. Bár eddig arra vágytam, hogy lejöhessenek a hegyről, már vágyom is vissza. Az ösvény gyakorlatilag eltűnik, helyette egy pataokban tapicskolok lefelé. Palló nincs, csak cuppogás, kerülgetés, „ugrálás”. Alig várom, hogy leérjek. Sőt még az esőt is visszasírom, mert megjelentek a szúnyogok. Rengeteg....A falun olyan gyorsan átértem, hogy mire észrevettem, hogy ott vagyok, már ki is értem újra az erdőbe. Hát ennyit a forró teáról....Azt hittem, hogy az eddigieknél már nem lehet rosszabb semmilyen szempontból, de tévedtem. Az eső is újra nekikezdett és az ösvény is eltűnt. Szinte teljesen járhatatlan, járhatatlan szakaszra értem. Csak a fákon található hiányos, kopott jelzésekre voltam utalva.Fától fáig botorkáltam a mocsaras, köves, bokros aljnövényzetben, keresve a következő jelzést. Egy patakhöz érve teljesen elkeseredtem. 2-3 m széles, mély, a túlsópartján

mosolyog a jelzés. Híd nincs. Ha arrébb megyek, elveszek a sűrűben.Valahogy esés nélkül átkeltem a patakon....Kicsit arrébb tarvágást végeztek az erdőben, jelzés nincs. Érzés szerint követtem az eddigi irányt....Újra van egyértelmű jelzés, viszont egyenesen belevisz egy 20-30 m széles mocsárba. Aha! És most? Ezen át kell menni, nincs visszaút. Határozottan félek. Csenevész fűzbokrok nőnek, azok tövére lépve próbálok nem elsüllyedni. Végül csak bokáig merülök a sárba. Innen újra van ösvény, aminek annyira megörülök, hogy simán elvétel egy kanyart. Ami nem is csoda, mert a jelzés letér az ösvényről és nekimegy egy meredek, sziklás, mohás, ösvény nélküli hegyoldalnak. Itt föl? Na nem! Én nem akarok arra menni. Utat akarok!!!! Napsütést! Meleget!!!! Vajon el fogok tévedni? Érdekes módon ettől nem félek. Viszont a medvétől igen. Ez annyira vadon, annyira ősi erdő, hogy szinte rettegek, mikor

bukkan elő egy medvefej valamelyik fa mögül. Énekléssel töröm meg az erdő nyomasztó csöndjét. Ez viszont rengeteg energiámat emészti fel hegynek föl....Aztán hegynek le. Föl, le. Erről szól ez a mai nap. Nagyon, nagyon fáradt vagyok. Az eső rendületlenül esik... Mondtam már, hogy UTÁLOM AZ ESŐT?!....Végül keresztezek egy kavicsos utat, innen már csak 100 m a térkép szerint. A fenét! Még legalább 1 km. S amit látok, az inkább hasonlít kutyaólrá, mit házra. Olyan alacsony, hogy fel sem tudok egyenesedni benne. Egy 2 személyes fapriccs és kőből rakott tűzhely. Semmi más. De legalább van aprított fa. A menetrend a szokásos: tűzgyújtás, vízszerezés, mosakodás, főzés....A lábam tropára van. Tele van vízhólyaggal a sok átázástól. Az izmaim teljesen merevek, nyújtani sem tudok, nincs elég hely. Kint esik az eső. 12 fok van.... A naplóm a WC-n ülve írom, mert itt hűvös van és világos, a házban pedig olyan sötét, hogy fejlámpa kellene és megint túlságosan befűtöttem.

2007.08.19. Szombat: Talán az elmúlt 3 nap legjobb éjszakáján vagyok túl. Relatíve jól aludtam. Ettől persze nem lettem pihentebb. Ez az utolsó nap. Kb. 22 km. A bakancsom nem száradt ki, élmény fölhúzni. Az eső egyenlőre nem esik, de nem reménykedem. A terep dimbes-dombos, erdős, egy hegyet megmászás lesz a térkép szerint. Alig van vizem, mert itt egyáltalán nem találtam. Tegnapról 0,5 l maradt. Útközben kell szereznem. Minden maradék kajámat és az egyik gázfőzőpalackomat itt hagyom, hogy könnyítsek a zsákomon. Egyetlen napra való ennivalót hagyok bent. Az út rögtön egy hosszú, kemény emelkedővel kezdődik. Folyik rólam az izzadság. A hegy másik oldalán leereszkedem, innentől már nincs nagy szintkülönbség. Közeledem az Yllas-hez, több pihenőhelyet, bérelhető faházat elhagyok. Vízet sehol sem találok, ami aggaszt. Dél körül megpihenek, az eső nem esik, a szúnyogok támadnak. A térképet nézegetve rájövök, hogy legalább 8 km-rel elszámoltam magam. Jaj!...Annyira fásultan ballagok az ösvényen, hogy kétszer is eltévedek. Az utolsó hegy előtt hosszabb pihenőt tartok. Épp azt terveztem, hogy inkább megkerülöm, mikor két fiatal érkezik és a kilátásról áradoznak. Furcsa megszólalnom 3 nap után. Magamnak is idegen a hangom....Bevállalom a hegy megmászását, és nem csalódom. Útközben a nap is kisüt és a hegyről olyan kilátással örvendeztet meg, ami kárpótolja az elmúlt napok keserveit. Újra láthatom, hogy honnan jöttem, milyen tájon verekedtem át magam, látom már Akaslompolo-t is egy tó partján, a végcél, nincs messze, és körbe-körbe tunturi-kat. Fantasztikus....Új erőre kapva folytatom az utat. Akaslompolo-t elérve nem tudom, merre is van a szállásom. Találomra indulok el. Fél óra múlva találkozom valakivel, akitől megtudom, hogy rossz irányba megyek. Ez a plusz 2 km sem hiányzott már! Egy magánháznál szállok meg, ahol a házigazda látva állapotomat, volt olyan aranyos, hogy felfűtötte nekem a szaunát. Nekem nem lett volna hozzá erőm. Olyan szép, tiszta szobát kaptam, hogy be sem mertem vinni az egy hetes koszos, vizes, sáros ruháimat.

2007.08.20. Vasárnap: Csak hogy a mai nap se teljen el séta nélkül, gyalog jártam be a város. Zsák nélkül szinte repültem. Az eső sem esett. Igazán jó idő volt.

Estére Ylitornio-ba utaztam, a barátaimhoz, ahol egy újabb hétig pihentem, regenerálódtam, híztam.

Hogy az út előtt az volt-e az álom, hogy esőben, sárban túrázom a hegyek között úgy, hogy csak percekre látom, hol is vagyok? Nem, nem ez volt. De a hegy most ennyit adott. Rengeteget megtudtam magamról. Olyan messze túlhaladtam korábbi határaitam, amit magam sem gondoltam volna.

Hogy megismételném-e újra? Igen. Bármikor. De inkább szeptemberben, amikor már a ruska-aika, az igazi lappföldi ősz van, vagy télen, síléccl.

Perui kóstoló

(Simoncsics Gábor)

Párommal mindketten szeretünk kirándulni, túrázni. Lévén ő hegymászó, én barlangász, tehát a hegyek köré csoportosul érdeklődésünk középpontja. Ez alapján választunk célországot is. 2007-ben mindenképpen nagy túrát szerettünk volna. Ildi vágya már régóta Tibet volt, Kínán keresztül. Ám a kínai politikai helyzet, és Kínában járt barátaink tapasztalatai azt mutatták, hogy ha fel is engednek a Kínaiak Tibetbe, csak ott fog kiderülni a helyszínen. Ekkora kockázatot pedig nem akartunk vállalni. Alternatív programnak a világ másik fele, Peru adódott. Pénzünk sok nem lévén elsősorban a hátizsákos megoldás mutatkozott kézenfekvőnek, de még így is kétséges volt a siker, ugyanis a repülőjegy árak horrorisztikus magasságban mozogtak arrafelé. Aztán augusztusban erős földrengés rázta meg Peru nyugati partvidékét. Majd azon a héten még egy. És a repülőjegyek ára megindult lefelé. Ildié minden érdem, olyan olcsó jegyet talált, amit azóta sem láttunk. Gyors lefoglalás, csomagolás, és szeptember végén már a repülőn ültünk.

Nem fizettünk be sehová, nem foglaltunk szállást, csak repülőjegyünk volt oda-vissza, és két hátizsákunk. A túra programját útikönyvekből, és az internetről állítottuk össze, ám véglegesre Sao Paulóban csiszolódtak, ahol is a reptér üzemeltetési hiányosságai miatt 18 órát veszteltünk. Szerencsénkre összeismerkedtünk perui indiánokkal, akik szintén a csatlakozásra vártak, és sok információt begyűjtöttünk az országról és a látnivalókról.

A fővárosba, Limába érkeztünk a repülővel, de itt nem akartunk időt tölteni, a 10 napra beosztott ütemtervünk igen feszített volt. Mivel a gép éjjel érkezett, az első éjszakát Lima külvárosában, Mirafloresben töltöttük egy olcsó és viszonylag tiszta hátizsákos motelben. (Később rá kellett jönnünk, hogy sem olcsó, sem tiszta nem volt.) Másnap kora

Ica földrengés után

Nasca-vonalak

reggel buszra szálltunk, és irány a Nasca fennsík! Útközben keresztülmentünk Icán, amit legerősebben sújtott a földrengés. A pusztítás még a buszból, ennyi idő elteltével is szörnyű volt, alig maradt ház állva. Ám nagy tapasztalat volt, hogy láttuk, amint az indiánok kétségbe nem esvén, máris építik az új házakat. Hozzászórtak már, gondoltuk, de igazából ez csak az első ízelítő volt a perui emberek kibillenthetetlen életerejéből. Nascába megérkezve

igyekeztünk gyorsan kijutni a reptérre, hogy megnézhessek a Nasca-vonalakat a levegőből. A kis, poros reptér igazi filmbeli hangulatú volt, a jegyvásárlásnál természetesen alkudtunk, így majdnem féláron tudtuk átélni az élményt. Ami eleinte izgalmasnak tűnt, ugyanis a pilóta nem spórolt a kanyarokkal és a gép meg-megdöntésével, ráadásul a szél is igencsak cibálta a négyszemélyes kisgépet. Aztán a vége felé én már csak azon izgultam, hogy a leszállás utánra ütemezzem át az egyre fokozódó belső indíttatásomat, ami gyomortartamom mielőbbi kiürítésében teljesedett volna ki. Óriási szerencsémre ez végül is elmaradt, és halálsápadtan bár, de egy felejthetetlen élménnyel gazdagon szálltam ki a gépből. A fennsík vonalai valóban páratlanok, és valóban zavarba ejtők. Sokkal nagyobbak, mint elképzeltem, és a geometriai ábrák sokkal szabályosabbak. A vonalak kilométereken át, nyílegyenesen haladnak, hogy zárt alakzattá rendeződve, valami furcsa jelrendszerré álljanak össze, amit valószínűleg még nagyon sokáig nem fogunk megfejteni.

Arequipa és a vulkánok

Sokáig merengeni viszont nem volt időnk, ugyanis este indult a buszunk tovább, Arequipába, a Fehér Városba. Előtte még egy gyors ebéd egy helyi hangulatos étteremben, és már zötyögtünk is egy olcsó buszon. Hamar megtanultuk, hogy úgy tudunk sokat spórolni, hogy nem szálláson alszunk, hanem éjjel, a buszon utazva. Ráadásul az olcsó busztársaságok is kielégítően biztonságos szolgáltatást nyújtanak, ott is sokat lehet fogni a költségeken. Az út

Arequipa felé először az óceán mellett vitt, sivár homokos tengerpartok mentén, majd a kősvatag következett. Órákon át, míg ránk nem sötétedett. Hajnaltájt már hegyek közt kanyarogtunk. Mit hegyek? Vulkánok közt! Amerre csak néztünk, vörös vulkáni kőzet, vagy szürke hamu látszott. Sehol egy növény, sehol egy csepp víz. Megbabonázó, holdbéli táj volt. Egyedül az Arequipát ellátó termékeny völgy zöldje törte meg a pusztaságot egy helyen. A

fehér Város pedig valóban fehér volt. Egy könnyen megmunkálható fehér színű vulkanikus kőzet volt az alapja, majdnem mindent ebből építettek. A spanyolok uralkodásának fénykora a mai napig pompába öltözteti a várost. Megszámlálhatatlan gyönyörű bazilika, kolostor, és egyéb hatalmas épület. A város gyönyörű volt, egy napot töltöttünk itt. Innen „ugrottunk” át a Colca kanyonba, ami arról nevezetes, hogy a világ legmélyebbje a kanyonok közt. A legnagyobb mélysége ugyanakkor még ma sem ismert. Befizettünk egy napos túrára, hogy láthassuk a kondorkeselyűk röptét,

El Condor

így a 2-2,5 méteres szárnyfeszítávolságú madaraktól „karnyújtásnyira” töltöttük a délutánt.

Öreg Hegy

Este ismét buszra szálltunk, irány a Titicacató, és Puno! Puno viszonylag kicsinyke város, itt azért szakítottuk meg utunkat, hogy megnézhessük Titicacát, a világ legmagasabban lévő hajózható tavát. Illetve a tavon élő Uro indiánok törzsét, akik már évszázadok óta a saját maguk által készített úszó szigeteken élnek. A fél napos megszakítás után már szedtük is a sátorfánkat, és Cusco felé vettük az irányt. Cusco Peru harmadik legnagyobb

városa, rogyásig gyönyörű bazilikákkal, és katedrálisokkal, a katedrálisokban töménytelen arannyal, és nem mellesleg Cusco a kiindulási pontja a Machu Picchu felé vezető útnak. Nagy szerencsénkre kaptunk jegyet a Machu Picchu felé vonatra, ami messze a legnagyobb kiadásunk volt a perui túra során, de örülhettünk, hogy egyáltalán sikerült. Már a vonatkozás is nagy élmény volt, hiszen Cuscóból vasúti szerpentin keresztül kapaszkodtunk fel egy sziklás fennsíkra, majd be a hegyek közé, s vad folyók völgyében egyszer csak már a dzsungel közepén találtuk magunkat. Aqua Calientes-ből gyalogszerrel tettük meg a romok felé vezető 1864 lépcsőfokot, s bár valószínűleg hetek óta mi voltunk az egyetlenek, akik nem busszal mentek föl, a „kis lépcsőzés” mindenképpen megérte. Való igaz, hogy a Machu Picchu a legjobb panorámával rendelkező rom, amit valaha emberek elhagytak. Sajnos csak három óránk volt nézelődni, s máris indult vissza a vonat. A lépcsőn lefelé már szinte futottunk, de szerencsére egy kis időnk még maradt vásárolni a bazárban. Vissza Cuscoba, még egy alvás, és irány utolsó úti célunk, a Fehér-Kordillerák szívében lévő város, Huaraz!

Az út röpké 18 órája alatt a busz kormányja valószínűleg egyszer sem állt egyenesben, de egy hetes szintű utazási undor megszerzését leszámítva ki lehetett bírni. Ami külön élmény volt, hogy a távolsági buszokon is volt közösségi videó, amin meg tudtuk nézni a szezon összes új mozifilmjét. Kár, hogy spanyolul. Vagy kecsua nyelven, spanyol felirattal. Egy szó mint száz, Huaraz volt a legkellemesebb hely mind közül! Közepes méretű város, 20 db 5000 m-nél is magasabb hegycsúcs között. Az ember bármerre néz, csak hósapkás csúcsokat lát a szikrázó napsütésben. Itt eltöltöttünk

Ékszerész Huarazban

három napot, nagyokat pihentünk, jókat túráztunk a hegyekben, múzeumba jártunk, és jókat alkudtunk a vásárban. A szálláshelyünk pazar volt, az éttermek pedig menyeiek! Utolsó napra még beiktattunk egy kisebb gleccsertúrát is, majd a helyi megélhetési szakemberek eredményesen megszabadítottak minket a felszerelésünk egy kis részétől. Persze a rendőrségen végzett érdekérvényesítő tevékenységünk hatásfoka a nullával volt egyenértékű, így azért összességében 274 %-os meglegedettséggel hazaindultunk.

Mindent összefoglalva Peru egy hatalmas, és fantasztikusan szép ország! 10 nap alatt csak végigrohanni lehet, meglátni a látnivalók kb. 1 %-át. A perui emberek egyszerűek, vidámak, és van bennük egyfajta sajátos bölcsesség, mely az élet nagyzások nélküli élvezetéről szól. A közbiztonság (köszönhetően a több ezer rendőrnek, akik az utcákon jelen vannak) kielégítő, az utazás biztonságos, és olcsó. És az ételek! Olcsók, hatalmas adagokban, és olyan ízletesek, hogy az ember nem tudja abbahagyni! A barna sört literes üvegben, a barátságot pedig forró ölelésben mérik. Aki teheti, egyszer életében ragadjon hátizsákot, és nyomás Peruba!

Magyar Barlangi Mentőszolgálat Dél-Magyarországi Területi Egységének 2007. évi tevékenysége

(Ország János-Tegzes Zoltán)

2007. március 16-án

Abaligetén a PNKBE kutatóházában a DMTE taggyűlést tartott.

Résztvevők: Tarnai Tamás (SZKBE), Tegzes Zoltán (PNKBE), Tegzes András (PNKBE), Balogh András (PNKBE), Szatyor Miklós (PNKBE), Ország János (SZKBE), Novotnik Gergő (SZKBE), Past András (PNKBE), Ollé Péter (PNKBE), Raisz Péter (SZKBE), Rostás Attila (SZKBE).

2007. április 22-én

Orfű közelében a Büdöskúti-zsombolynál (-25 m) hajtottunk végre mentési gyakorlatot. A mentés során az ellensúlyos technika és a futó-macskás kiemelés került gyakorlásra.

Résztvevők: Tegzes Zoltán (PNKBE), Tegzes András (PNKBE), Balogh András (PNKBE), Szatyor Miklós (PNKBE), Ország János (SZKBE), Márton Gábor (PNKBE), Novotnik Gergő (SZKBE), Past András (PNKBE), Ollé Péter (PNKBE), Raisz Péter (SZKBE), Járkovich Andrea (PNKBE).

2007. május 15-18. között

Aggteleken zajlott a 11. Nemzetközi Barlangi Mentő Konferencia.

Résztvevők: Szatyor Miklós (PNKBE), Rostás Attila (SZKBE).

2007. augusztus 29-én

Pécsen egy elhagyott kőbányában a Katasztrófavédelem Baranya Megyei Igazgatóságának riasztására együttműködési gyakorlaton vett részt a csapatunk.

Résztvevők: Kéki Antal (PNKBE), Szatyor Miklós (PNKBE), Balogh András (PNKBE), Past András (PNKBE), Sallai József.

2007. szeptember 07-én

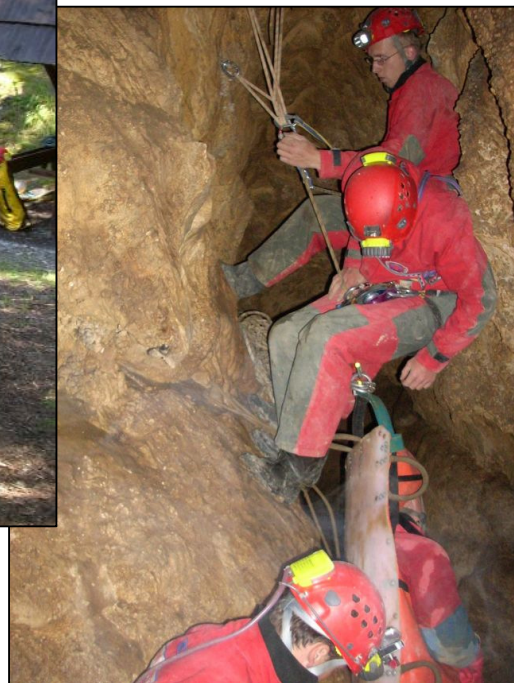
Orfűn a Mecsek házában a DMTE taggyűlést tartott.

Résztvevők: Tarnai Tamás (SZKBE), Kéki Antal (PNKBE), Tegzes Zoltán (PNKBE), Tegzes András (PNKBE), Balogh András (PNKBE), Szatyor Miklós (PNKBE), Ország János (SZKBE), Márton Gábor (PNKBE), Ollé Péter (PNKBE), Raisz Péter (SZKBE), Rostás Attila (SZKBE), Szepesi József (SZKBE).

2007. szeptember 17-19. között

A Szlovák Köztársaság és a Magyar Köztársaság közötti katasztrófavédelmi együttműködési megállapodás alapján felállított Szlovák-Magyar Vegyes Bizottság 2007. évi munkatervének keretében mentési gyakorlaton vettünk részt a szlovákiai mentőszolgálattal közösen (Demänovská dolina (Deményfalvi-völgy), Alacsony Tátra, Szlovákia).

Résztevők: Horváth Szabolcs (Polgárvédelem), Tegzes Zoltán (PNKBE), Balogh András (PNKBE), Ország János (SZKBE).

Képek a szlovákiai gyakorlatról

2007. október 12-14. között

Orfű közelében a Büdöskúti-zsombolynál és a Mészégető-barlangnál zajlott a BMSZ őszi országos mentési gyakorlata.

Résztevők: Tarnai Tamás (SZKBE), Kéki Antal (PNKBE), Tegzes Zoltán (PNKBE), Tegzes András (PNKBE), Balogh András (PNKBE), Szatyor Miklós (PNKBE), Ország János (SZKBE), Márton Gábor (PNKBE), Ollé Péter (PNKBE), Novotnik Gergő (SZKBE), Raisz Péter (SZKBE), Past András (PNKBE), Rostás Attila (SZKBE), Sallai József (SZKBE).

2007. november 15-én

Orfűn a Mecsek házában a DMTE taggyűlést tartott.

Résztevők: Tarnai Tamás (SZKBE), Kéki Antal (PNKBE), Tegzes Zoltán (PNKBE), Balogh András (PNKBE), Ország János (SZKBE), Márton Gábor (PNKBE), Ollé Péter (PNKBE), Raisz Péter (SZKBE), Rostás Attila (SZKBE).

Kiadja a Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület
7624 Pécs, Székely Bertalan út 33.
Tel.: 72/441-775
Fax.: 72/255-822;
Szerkesztette: Tegzes Zoltán

Pécs, 2008.